

volledig zouden worden stilgelegd. Majoor Blaauw, de militaire commissaris van Nijmegen, had dat vóór zijn vertrek uit Londen (12 september) bij geruchte vernomen. Na Blaauws vertrek werden in Londen op 20 september de bevelen ondertekend waarbij van Loon, twee 'foute' raadsheren van de Hoge Raad, twee anderen die eveneens door de bezetter waren benoemd (een van die twee was ook 'fout', maar dat wist men in Londen niet) en ook de lang voor de oorlog benoemde raadsheren mr. L. A. Nypels (van Heuven Goedhart had in bezet gebied vernomen dat vooral deze op een vriendelijke bejegening van van Loon had aangedrongen), door het Militair Gezag werden geschorst en de negen resterende raadsheren gestaakt. Drie dagen later, 23 september, ging van Heuven Goedhart nog een stap verder: van Loon en de twee raadsheren die als 'fout' bekend waren, werden door hem ontslagen.

De stukken waarin al deze besluiten waren neergelegd, werden naar Brussel doorgegeven maar hadden majoor Blaauw nog niet bereikt toen deze enkele dagen na zijn komst te Nijmegen (Blaauw arriveerde daar op 21 september) vernam dat de Hoge Raad in de middag van de volgende dag wilde samenkomen om zich te beraden over de rechtsbedeling in het bevrijde deel van Nederland. Van Loon en een van de 'foute' raadsheren waren toen gevlucht, op de 17de al. Met de herinnering aan wat hij in Londen had gehoord, besloot Blaauw onmiddellijk in te grijpen. De procureur-generaal bij de Hoge Raad was niet aanwezig (deze had met het oog op de gevechten Nijmegen verlaten en had onderdak gevonden in een steenfabriek in de Betuwe) maar Blaauw trof in het gebouw dat door de Hoge Raad werd gebruikt, de advocaat-generaal aan, aan wie hij zei dat de vergadering niet kon doorgaan aangezien het gehele college een bevel tot staking zou krijgen. 'De volgende dag', aldus majoor Sniijders in een kort nadien geschreven verslag,

'verscheen de advocaat-generaal ten burele van majoor Blaauw en maakte ernstig bezwaar tegen de staking van alle leden. Als zodanig gaf hij op: 1e dat er geen verschil werd gemaakt tussen diegenen van de leden die NSB'er waren, en de rest; en 2e dat de voorgenomen stap een schok zou zijn voor de gerechtelijke wereld en het gezag van de rechterlijke macht in de wortel zou aantasten.

Majoor Blaauw had daarop geantwoord, voor het eerste bezwaar iets te voelen. Het tweede wees hij van de hand onder de verklaring dat een grondige zuivering het enige middel was om nog iets van het reeds zo zwaar aangetaste gezag van de rechterlijke macht te redden.¹

¹ Rapport, 18 okt. 1944, van F. J. H. Sniijders aan Kruls (MG, Staf, Sectie II, doos 29, no. 220).